

4.mai

Nr. 7
november
1981

INNHOOLD:

NKS og antiimperialistisk arbeid	s. 3
Studenter - kommende klasser	s. 6
Marxismen og klasseanalysen	s. 7
Sikkerheten i NKS på null-nivå	s. 9
Kot og rare beslutninger	s. 13
Hvem fattet vedtak om ledelsens arbeid?	s. 14
Kritikk til Oslo DS	s. 15
Mannlige "kvinnefrontere"	s. 16
KKP (m-f, K O) er danna	s. 17
For høy kontingentsats	s. 18
Kontingenten: eneste sikre inntekt	s. 18
Organisering av DH-studentene	s. 20
Arbeiderklassen i Sovjet er utbytta	s. 24
Sovjet er kapitalistisk	s. 26

DEADLINE FOR NESTE NR. : 3. januar 1982

Fortsettelse fra s. 28

at kjerna i utbyttingssystemet i Sovjet og vesten er like. Du må påvise kva den kvalitative skilnaden består i Kjell.

Klasser og makt

Dersom Kjell hadde rett i at i Sovjet er det ingen kapitalisme, ingen borgere - men samtidig eit gigantisk utbyttingssystem, ville det vere ei katastrofe for ei rekke sentrale delar av marxismen. Du ville òg ha eit utbyttingssystem utan ei herskande klasse.

Problemet for Kjell er jo at dette i så fall ville vere ei katastrofe for fornuften og den historiske erfaringa. Eg meiner å ha påvist at det må finnast eit utbyttingssystem i Sovjet og at dette må vere av kapitalistisk type. Men for å slå fast klassekarakteren av dette systemet kjem vi ikkje unna det spørsmålet som t.d. Ebbing aldri har

svart på fordi han ikkje ser politikk og økonomi i sammenheng.: har byråkrathorgarskapet og statsleinga i Sovjet ein klassekarakter? Like viktig som å sjå på dei økonomiske forholda må vi undersøke kva ei interesse politikken tener. For meg er dette eit avgjerande argument for at nomiklaturen representerar ei herskande klasse. Den fører ein politikk som konsekvent står i motstrid til arbeiderklassens og folkets interesser. I større grad enn nokon stat i historia fører Bregjaev og co. i dag ein politikk som har eit overordna føremål: å styrke utbyttinga av arbeiderklassen til fordel for ein krigsøkonomi og opprustning med krig som naturleg resultat.

Gunnar

NKS OG ANTI-IMPERIALISTISK ARBEID

VEDTAK FRA SENTRALSTYRET (Enstemmig)

1. Proletarisk internasjonalsisme

Et viktig prinsipp for en kommunistisk organisasjon er solidariteten med undertrykte folk og nasjoner, støtte til frigjøringskriger mot imperialismen og støtte til den klassekampen arbeiderklassen fører i de kapitalistiske landa.

Vi må også aktivt støtte de landa som har gjort revolusjon og de sosialistiske statene mot imperialismens forsøk på å gjeninnføre sitt herredømme.

I dagens verden er holdninga til den farligste supermakta, Sovjet, et avgjørende kriterium på om står for ekte proletarisk internasjonalsisme.

Dette betyr konkret aktiv støtte til frigjøringskampen i Afghanistan, Kampuchea og Eritrea. Dette innebærer støtte til folket i Polen og andre land i Øst-Europa som er underlagt Sovjets diktat.

2. Antiimperialisme mot pro-sovjetisme

Mens USA herja i Vietnam var den progressive bevegelsen i Norge opptatt med solidaritetsarbeid for FNL, og en allsidig avsløring av USA-imperialismens natur. Mot pasefistiske strømninger som snakka allment "mot våpen for fred" vant SOLKOMS linje fram. Hovedinnholdet i denne linja var at væpna frigjøringskrig i 3. verden mot imperialismen var rettferdig krig, og den eneste farbare vei for disse landa til uavhengighet.

SOLKOMS linje viste seg å være rett, det var ikke pasefistenes parole om å "legge ned våpnene på begge sider" som førte til nederlag for USA, men vellykka folkekrig leda av FNL.

Skillelinjene i solidaritetsarbeidet i dag følger delvis samme mønster, men den "reine" pasifismen er på defensiven pga. framgangen for

væpna kamp i 3. verden. Det som imidlertid er det anti-imperialistiske arbeidets fremste fiende idag er pro-sovjetisme ispedd en god prsjon "pasifisme". Etter at Sovjet har overtatt USAs rolle som mest aggressive kolonikriger har det utvikla seg en linje i deler av sosialdemokratiet og i SV som anerkjenner Sovjets rett til å "forsvare" seg. I disse kretsene arbeides det delvis mot aktiv støtte til sosialimperialismens ofre, eller man unnlater å gjøre noe som helst. Mest aktivt arbeider de mot "ny, kald krig", og propaganderer at støtte til den Afghanske geriljaen øker spenninga og krigsfaren, og indirekte vil virke som støtte for USA-imperialismen. Dette er propaganda som vi må arbeide kraftig mot.

Sovjet står idag med like mange soldater i land i den tredje verden som USA i sin tid hadde i Indo-Kina. De er der ikke som frigjørere men som imperialistiske utbyttere.

Sovjet sier i klartekst at dersom Polen eller andre land i Øst-Europa ikke følger deres pipe har den "Røde hær" rett til å invadere. Ingenting kan få oss til å anerkjenne at Sovjet skulle ha "rett" til å invadere eller okkupere "ulydige" land. Bestemt avviser vi også påstanden om at Sovjets okkupasjon av Afghanistan og militære innblanding andre steder skulle ha noe med behovet for å forsvare seg i en trangt posisjon. I løpet av få år har Sovjet forsert sitt internasjonale engasjement kraftig, ikke som fredsforkjemper men som imperialistisk supermakt. Med militær makt flytter Sovjet stadig sine grenser, og de viser en skremmende appetitt på nytt land.

Sovjets aggressivitet krever et kontant svar fra oss i form av aktiv støtte til de frigjørings-

bevegelser som kjemper i Afghanistan, Eritrea og Kampuchea.

3. Afghanistan-solidaritet er godt fredsarbeid

Den viktigste anti-imperialistiske frigjøringskampen i dag pågår i Afghanistan. Geriljaen kjemper for uavhengighet i direkte og blodige slag mot Sovjets tropper. Seier for geriljaen har stor betydning utover at det bringer fred og uavhengighet til det afghanske folket. Dette henger sammen med årsaken til Sovjets okkupasjon: Skape åpning for en videre offensiv mot livsnerven til den vest-europeiske industrien og militærmaskina, - olje-kildene i Midt-Østen. Nederlag for Sovjet betyr et strategisk alvorlig tilbakeslag, det vil forsinke planer om nye framstøt og legge alvorlige hindringer i veien for et angrep på Europa.

I den Afghanske geriljaens kamp ligger en mulighet til å utsette en storkrig, men det avhenger av den framgangen de måtte ha på slag-

marka. Solidaritetsarbeid for den Afghanske geriljaen har to vesentlige sider. For det første, støtten til et lite folk i den tredje verden som slåss for sin uavhengighet. Støtte til rettferdig krig. For det andre, støtte til geriljaen er et viktigere bidrag til fredsbevegelsen enn mange tonn med resolusjoner for fred og nedrustning.

Det er verdt å merke seg at sosialdemokrater og SV-ledere som står i spissen for ulike fredskampanjer unnlater å nevne den anti-imperialistiske kampen i den 3. verden som en del av fredsbevegelsen. Særlig gjelder dette gerilja retta mot Sovjet.

4. "Henda vekk fra Polen"

Klassekampen i Polen har stått i sentrum for folks oppmerksomhet det siste året. Det polske folket har reist en proteststorm mot det byråkratkapitalistiske vanstyret av landet, og mot sovjetisk diktat av polske anliggender. Dette har fått regimet til å skake i grunnvollene. Den organiserte arbeiderklassa, gjennom Solidaritet, har blitt en maktfaktor både regjeringa, partiet og Sovjet må ta hensyn til.

Den polske arbeiderklassa og folket slåss for elementære politiske rettigheter. Det polske kapitalistiske systemet er inne i ei total krise, politisk, økonomisk og nasjonal. Dette har ført til at folket mangler bl.a. mat og livsviktige medisiner. Det polske folkets største problem er det nasjonale, det faktum at landet er underlagt Sovjets diktat. Den polske massebevegelsen har vist et beundringsverdig mot når vi veit at de hele tiden har hatt trusselen om intervensjon fra Sovjet hengende over seg dersom de ikke besinner seg og stanser "kontrarevolusjonære handlinger". Sovjetisk, Øst-Tysk og tsjekkisk presse minner Polen stadig vekk om innholdet i Bresjnev-doktrinen: Sovjets rett til å gripe inn i de Øst-Europeiske landas indre anliggender dersom "sosialismen er trua".

Klassekampen i Polen er ikke over, streiker og aksjoner vil komme. Den endelige løsninga på

det "polske problemet" ligger uttafor det nåværende systemets grenser: Polen trenger sosialisme og uavhengighet. Sovjet vil motsette seg det med alle midler. "Vi vil ta en krig i Europa for å beholde Polen", sier den sovjetiske forsvarssjefen. Vi tror ham. Derfor er brei internasjonal støtte til den polske massebevegelsen av svært stor betydning. Elant de som yter mest bør NKS finnes. Ikke bare som aktiver for Solidaritet, men som politiske propagandister mot Sovjets press og trussler. Vi må ved hjelp av ekseplet Polen vise at Sovjet er imperialistisk.

5. Sammendrag og konklusjon om prioritering av NKS' anti-imperialistiske arbeid.

I. Prioriteringa av NKS' anti-imperialistiske arbeid må til enhver tid vurderes i forhold til hva som tjener kampen mot imperialismen best. Hvilke frigjøringsbevegelser/kriger som står i spissen for denne kampen vil avgjøre hvor vi setter kreftene inn.

II. Sovjet har klart og tydelig demonstrert at de har overtatt som den mest aggressive supermakta, gjennom bl.a. okkupasjon av Afghanistan og politikken overfor Polen. I Afghanistan har Sovjet rundt hundre tusen soldater. I Etiopia og Vietnam utgjør Sovjets militærmateriell, tusenvis av rådgivere, cubanske leiesoldater osv. ryggraden i disse statenes aggresjonskrig og okkupasjon av naboland.

USA-imperialismen er, på tross av Reagan-administrasjonens mer aggressive holdning til internasjonale konflikter, ikke på samme måte engasjert i kriger utenlands. USAs hjelp og støtte til El Salvador fordømmer vi og vi støtter fullt ut geriljaen i landet.

Men alt i alt er det ingen tvil om at NKS framover må prioritere solidaritetsarbeid med den afghanske geriljaen. Solidaritetsarbeidet må ikke innsnevres til bare innsamling av penger osv, men vi må gi folk informasjon om Sovjets forbrytelser i Afghanistan, om geriljaens stilling, mål osv.

III. Ved siden av Afghanistan-solidaritet bør NKS drive støttearbeid for klassekampen i Polen. Det siste årets hendelser i Polen er en av de største klassekampene i et kapitalistisk land i Europa siden krigen. Situasjonen er spesiell fordi det som skjer direkte truer Sovjets imperialistiske interesser, og derfor fort kan føre til at Sovjet griper militært inn.

IV. NKS må styrke det anti-imperialistiske propaganda-arbeidet. Dette gjelder Afghanistan men i enda større grad Polen. I NKS' presse, HMG, Oppbrudd osv. har det stått lite eller ingenting om Polen¹⁾. Det er svært skadelig dersom Sos.front/SV får fortsette å dominere med sine analyser og propaganda.

Vi må i tida framover være på vakt mot kursendringer man kan se i USAs politikk overfor en del konflikter og regimer i 3.verden. Konkret gjelder dette støtte til El Salvador og Sør-Afrika. Dette må vies plass i vårt anti-imperialistiske propagandaarbeid.

Sentralstyret i NKS

1) Vedtaket blei fatta før temanummeret av HMG blei laga. (Red)

STUDENTER=KOMMENDE KLASSER

Josefine tok opp problemet med studentenes klassekarakter i 4. mai nr. 6. Jeg håper dette kan være utgangspunkt for en nærmere diskusjon om hvordan en bestemmer klassene.

Min påstand er at vi har hatt en tendens til å tro at det er den konkrete arbeidsarten, og ikke arbeidsrelasjonen som bestemmer klassekarakteren. Dette synes jeg også preger Josefines innlegg bl.a. i følgende sitat: "Det skjer ei kvantitativ utvikling i retning proletarisering av intelligensiaen. Et kvantitativt sprang fra småborger til proletar er sjølsagt umulig før opphevinga av motsigelsen mellom åndsarbeid og kroppsarbeid (kommunisme)."

Men når blei det sånn at spranget er avhengig av om du utfører kroppsarbeid eller åndsarbeid. Jeg har alltid trudd at hovedpoenget var at du med midler du ikke eide brukte dine arbeids-evner til å produsere bytteverdier som du heller ikke fikk eie. Det eneste du eier er dine arbeids-evner, - fysiske eller åndelige - og får betalt for å kunne holde denne evnen ved like.

Som kjent utvikler produktivkreftene, - arbeidsredskaper og arbeidskraft, seg. Vi har lett for å henge oss opp i utviklingen av bare den ene, nemlig teknologien. Men sjølsagt må utviklinga av andre, arbeidsevnen, samkjøres med denne hvis teknologien i det hele tatt skal la seg bruke. Hvilket konkret arbeid arbeiderklassen utfører vil derfor stadig endres. Arbeiderklassen idag bruker ikke sine bare never eller eventuelt en hammer, den bruker avanserte maskiner, hjelpemidler og data. Bare i dette perspektivet kan en med riktighet hevde at det har skjedd en proletarisering av studentene. Flere og flere tar seg en eller annen form for høyere utdanning, nettopp fordi samfunnet setter stadig høyere krav til arbeiderklassen.

Jeg tror det er umulig å si at studentene er

en egen klasse. De er den kommande arbeiderklassen og det kommande borgerskap. Studenter er som store barn, - de har ennå ikke fått noen egen relasjon til produksjonsmidlene, men er på vei til å kvalifisere dem. Til hvilken klasse hver og en havner må vurderes konkret når den tid kommer.

M-1 bevegelsens mening om hvordan bestemme studentenes klassekarakter har, iflg. Josefine, vært at man ikke kan si noe om 1) deres "forhold til produksjonsmidlene". Derimot kan man si noe om deres 2) "rolle i den samfunnsmessige organiseringa av arbeidet" og 3) "omfanget og måten å tilegne seg sin del av den samfunnsmessige rikdommen". Jeg kan ikke forstå at det må være akkurat motsatt. Vårt forhold til produksjonsmidlene (1) er klar, - vi holder på å bli tilpassa dem, vi er på vei til å bli "sosiale". Til punkt nr. 2 er det å si at vi slett ingen rolle har. Våre aktiviteter som studenter har, ikke karakter av å være "arbeid" sånn Marx definerer det, - verdiskapende aktivitet. Til nr. 3 er det jo faktisk sånn at vi nettopp ikke tilegner oss noen rikdom, - vi bare låner den (studielånet). Dvs. det er en rikdom vi tilegner oss og det er kunnskap. Først når denne eiendommen, kunnskapen, realiseres som bytteverdi idet vi selger oss som en viss arbeidsevne, blir den en rikdom (rikdom under kapitalismen: bytteverdi). Ikke før kunnskap blir verdi har vi noe som helst forhold til samfunnets rikdom.

Konklusjon: Jeg mener det er umulig å plassere studenter klassemessig ut ifra at vi ikke er ferdigkvalifisert arbeidskraft. Vår kommende klassekarakter må vurderes konkret ut ifra om vi selger oss som varen atbeodskraft, og skaper verdier som i siste instans selges som varer på markedet i andres regi, eller om vi er en forutsetning for dette. Jeg antar at de fleste av oss

vil ende opp i den situasjonen og dermed ha klasseinteresser nå.

Hilsen Vanja

MARXISMEN OG KLASSEANALYSEN

SVAR TIL VANJA

Vanjas innlegg reiser ei rekke spørsmål om marxismen og vår klasseanalyse. Eg er uenig med Vanja - ikkje minst i måten ho vil bruke marxismens politiske økonomi til å analysere klassene. Skål eg sette ein merkelapp på hennar syn må det bli "kapitallogikk": eit forsøk på å redusere klasseanalyse til abstrakt begrepssymnastikk utan å bekymre seg noko vidare om ei konkret analyse av virkeligheta. Dessutan meiner eg Vanja har misforstått den politiske økonomien på vesentlege punkt.

LENINS KRITERIUM FOR INNDELING AV KLASSENE

Lenin har tre kriterier for inndeling av klassene: forholdet til produksjonsmidla. "rolle i den samfunnsmessige organiseringa av arbeidet" og "måten og omfanget å tilegne seg den samfunnsmessige rikdommen på".

NKS har anvendt dette på studentane og påstått at studentane fordeler seg over fleire klasser. men at det store fleirtalet av studentane må reknast til småborgerskapet. Det store fleirtal av studentane eig ikkje produksjonsmiddel og dei tilegnar svært liten del av den samfunnsmessige rikdommen. Men grunnen til at vi ikkje kan rekne desse til arbeiderklassen er at vi driv med intellektuelt arbeid og at vi har ein heilt annan arbeidssituasjon enn arbeiderklassen. Vi vil også gå inn i yrker som oftast er typisk intellektuelle.

VANJAS "KLASSEANALYSE"

Vanja meiner at studentane ikkje tilhøyrer nokon klasse: "De er dei kommande arbeider-

klasse" og "det kommande borgerskap". "Jeg mener det er umulig å plassere studenter klassevis utfra at vi ikke er ferdigkvalifisert arbeidskraft. Vår kommande klassekarakter må vurderes konkret utfra om vi selger oss som varen arbeidskraft, og skaper verdier som i siste instans selges på markedet i andres regi eller at vi er en forutsetning for dette. Jeg antar at de fleste av oss vil ende opp i den situasjon, og dermed ha klasseinteresser nå."

La oss sjå litt nærmere på argumentasjonen for dette. 1. Forholdet til produksjonsmidla: Vanja seier at vårt forhold til produksjonsmidlene er klasse - vi holder på å bli tilpassa dem, vi holder på å bli sosiale. Javel, nei. Poenget er at vi kjem til å ha det prinsipielt same forholdet til produksjonsmidla etter studiet (bortsett frå dei som går til borgerskapet eller arbeiderklassen). Verken ein student eller ein lærer eig produksjonsmiddel og ingen av dei er produktive for kapitalen. dvs. skaper meirverdi.

2. "rolla i den samfunnsmessige organiseringa av arbeidet". Vanja seier om dette: "Til punkt nr. 2 er det å si at vi slett ingen rolle har. Våre aktiviteter som studenter har ikke karakter av å være arbeid slik Marx definerte det - verdiskapende virksomhet". Dersom Marx ikkje peppererte med andre begrep om arbeid enn det meirverdiproduserande arbeidet ville hans analyse vere svært lite verdt. I virkelighetens verden er ein svært stor del av den yrkesaktive befolkninga uproduktive for kapitalen. Dette er grupper som fordeler seg over fleire klasser. Ein svært stor andel av desse høyrer til arbeiderklassen f.eks.

lavare funksjonærer. Dersom altøkonomisk produktivt arbeid skulle reknast som uinteressant for klasseanalysen ville minst 4/5 av Norges totale befolkning vere utan klassetilhøyrighet!!

Lenins hensikt med dette kriteriet er å bruka til å finne ut kva plass forskjellige grupper har i klassestrukturen i forhold til saker som: grad av sjølstendighet i arbeidet, om det er intellektuelt eller manuelt, om du er underordna eller overordna, om du står i ein posisjon som gjev deg mulighet til å utøve personleg makt og kan kommandere andre. For ei konkret klasseanalyse er dette svært vesentlege spørsmål. Vanja har rett i at her trengs det andre begrep og analyser enn det ein finn i første kapittel av *Kapitalen*.

Vanja har rett i at vi ikkje må sjå oss blinde på kva konkret arbeid som blir utført, og forholdet utbytta-utbytter er ei grunnleggande motseiing. Men hovudmotseiinga i Norge går slett ikkje mellom produktivt og uproduktivt arbeid eller mellom produktive arbeidarar og borgaskapet. Hovudmotseiinga går mellom borgerskapet på den eine sida og arbeiderklassen (inkludert uproduktive grupper) på den andre sida.

3. "andel av den samfunnsmessige rikdom". Vanja seier: "Til nr. 3 så er det å si at vi nettopp ikkje tilegner oss noen rikdom, - vi bare låner den (studielånet). Dvs. det er en rikdom vi tilegner oss og det er kunnskap. Først når denne eiendommen, kunnskapen realiseres som bytteverdi idet vi selger våre arbeidsevner blir den en rikdom ("rikdom" under kapitalismen: bytteverdi). Ikke før kunnskap blir verdi har vi noe som helst forhold til samfunnets rikdom".

All respekt for Vanjas forsøk på å anvende marxismen konsekvent, men dette er reinspikka idealisme. Dette minner meg om ein tysk "marxist" som i løpet av fem-seks år dreiv systematiske studier av "Kapitalen" med formål å utlede statens funksjon i det "seinkapitalistiske" samfunnet. Hans revolusjonerande synspunkt var at statskapitalisme var umuleg fordi det sto i motstrid til "kapitalens begrep". At staten påviseleg

Produktivt arbeid - arbeiderklasse?

blir ein større og større kapitalist i virkeligheten? Den bekymra denne sosiologiprofessoren(?) lite: kva betyr vel det dersom begrepsutledninga er korrekt? (Og det var den sjølv sagt heller ikkje).

Kva er dette? Jo, det er marxismen anretta på Platons vis: den kompliserte virkeligheta har ingen virkelig eksistens, den eksisterer berre i den grad den kan tilpassast mine begrep og idear om den.

Vanja ligg farleg nær opp til dette synspunktet. Har ikkje studentar noko forhold til samfunnets rikdom? Ikkje før vi realiserer vår kunnskap som bytteverdi seier ho.

For det første: er Statens lånekasse sine midler ikkje-rikdom? Det er ikkje kapital, men det er verdier som er produsert av den norske arbeiderklassen. Vi må her halde to spørsmål klart frå kvarandre: 1) Arbeiderklassen produserer verdiane i det kapitalistiske samfunnet: produksjon av meirverdi (men naturen er like mykje kilden til rikdommen - jfr. Marx i Gotha-progr-

ammet) 2) alle medlemmene i eit samfunn har sjølsagt eit forhold til denne rikdommen. Der- som vi ikkje hadde noko forhold til rikdommen så ville vi sjølsagt svelte ihjel. For det andre! Vanja synest å meine at studentane etter studia blir produktive for kapitalen. Dette er også feil: det store fleirtal av oss blir ansatt i uproduktive sektorar som undervisning, helse og sosialom- sorg. Konsekvensen av Vanjas feil her er at det store fleirtal av Norges befolkning ikkje berre manglar eit forhold til produksjonsmidla, dei manglar også eit forhold til samfunness rikdom!

For det tredje: nettopp fordi vi er urproduktive for kapitalen vil den alltid vere interessert i å skjere med utgiftene til utdanning. Vi har som studentar og framtidige småborgarlege intellek- tuelle objektive interesser av sosialismen bl.a. fordi vår relative andel av den samfunnsmessige rikdommen er liten.

KONKLUSJON:

KLASSEANALYSE ER IKKJE MARXOLOGI

Marxismens politiske økonomi er ein mekt- ig reiskap for revolusjonære. Men den kan også nyttast til å tåkelegge virkeligheta. Eksempel: skillet mellom rproduktivt og uproduktivt arbeid er svært vesentleg i marxismen. Men dersom vi nyttar dettesom eit avgjerande kriterium i klasseanalysen blir resultatet teoretisk og poli- tisk heilt feilaktig: svære grupper av uprodukt- ive lønnstakarar høyrer utvilsomt med til arbeid- derklassen. Eg meiner også det finns produkti- ve lønnstakarar som ikkje høyrer med til arbeid- erklassen. Eg vil avslutte med å oppfordre Vanja til å studere politisk økonomi i samband med virkligheta i den norske klassestaten. Husk Lenins ord: "Marxismens sjel er den konkrete analysen av den konkrete situasjonen".

Per Johansen

SIKKERHETEN I NKS PÅ NULL-NIVÅ

Arbeidsutvalget i NKS holderpåå utarbeide en sikkerhetsinnstruks for NKS. Men for at sik- kerhetspolitikken vår skal bli mer enn et papir- vedtak, er det nødvendig at det er størst mulig enighet i organisasjonen om hvilket nivå sikker- hetsarbeidet skal ligge på, og ikke minst, enhet på om vi trenger en sikkerhetsinnstruks. Dette innlegget er skrevet på oppdrag av AU, men innholdet står for undertegnades egen regning. Vi pålegger ikke lagene å ha egen diskusjon om sikkerheten, men pålegger lagsstyrene å følge opp at medlemmene lesar innlegget og å sørge for at uenighetene når fram til ledelsen.

NKS/AU

SIKKERHETSARBEID -

EN FORTIDSLEVNING?

For noen år siden var det en naturlig del av revolusjonæres arbeid å beskytte organisasjonen mot overvåkning. I NKS fantes det klare linjer for dette arbeidet. For en del NKSere er sikker- het et begrep uten innhold idag, for noen en latt- erlig levning fra midten av 70-åra. I beste fall kan vi slå fast at praksisen på området er høyst varierende fra lag til lag, fra distrikt til distrikt.

Det finns ingen vedtak som opphever tidligere gjeldende sikkerhetsinnstruks for NKS. Vi har heller ikke gjort noen analyse av den norske klassestaten som konkluderer med at kommunis- er og progressive ikke plir overvåka (slik vi he- vda for noen år siden), eller oppsummert hva

som eventuelt var feil med de linjene vi hadde på sikkerheten før. Det som har skjedd er at normene for sikkerhetsarbeid har gått i oppløsning, det har skjedd en utglidning i retning høyre. I deler av NKS drives det ikke mer sikkerhetsarbeid enn i partiet Høyre. Det skulle si litt om stoda, - Høyre har vel ingenting å frykte fra borgerskapet! Så er spørsmålet: tror vi at NKS og den kommunistiske bevegelsen har noen grunn til å beskytte seg mot borgerskapet?

Mange NKSere vil sikkert svare ja på spørsmålet uten at dette får konsekvenser for praksisen deres. Andre vil svare at i hvert fall blir ikke jeg overvåka av SIPO, - overvåkning er bare noe som rammer spesielt utsatte personer. Den viktigste årsaken til slapp sikkerhetspolitikk er etter min mening, at vi (NKS) ikke ser på oss sjøl som en trussel mot borgerskapet og klassestaten. Bevisstheten om NKS som en revolusjonær organisasjon står lavt i kurs hos oss sjøl. Vi ser på NKS først og fremst som et forbund av dagskampaktivister. Og vi blir ikke putta inn eller skutt for å demonstrere for lavere rente på studielånet i Norge i 1981.

OVERVÅKNING AV VENSTRESIDA: EN REALITET.

Et av de beste eksemplene er Alta. Det er lagt fram flere bevis på at lederne av Folkeaksjonen blir utsatt for overvåkning og trussler. Vi veit at SIPO infiltrerte i Folkeaksjonen og blant demonstrantene. Under aksjonene mot utbygging i fjor visste faktisk politiet hvem som hadde nøkkelen til lenkene! Eksempelet Alta viser også at borgerskapet er villig til bruke voldsapparatet når de ser det som nødvendig og tjenelig, - i dette tilfellet mot folk som ville hindre utbygging av ei elv. De er ikke mindre villig til å sette inn voldsmakta hvis de føler makta si truet.

Det finns flere, ferske eksempler på overvåkning. To m-l ere fra Færøyene ringte til AKPs kontor fra Danmark tidlig i år, de ønska å få kontakt med AKP når de kom til Oslo. På Østbanestasjonen ble de møtt av politiet, ble ransaka og fikk bl.a. spørsmål om de hadde tenkt seg

på AKPs landsmøte. Andre eksempler: avsløringen av telefonavlytting hos en talsmann for AKP i Trondheim, P. M. Lysestøl for et par år siden og politirazziaen i Ny Tid (den s.k. listesaka).

Jeg mener at bevisene for at personer og organisasjoner på venstresida blir overvåka er mange nok til at vi må ha som utgangspunkt at NKS og medlemmer av NKS blir utsatt for overvåkning og at dette må få konsekvenser for praksisen vår. Vi har også historia å lære av. Den viser at i en revolusjonær eller skjerpa situasjon eller ved okkupasjon er det helt avgjørende for den revolusjonære organisasjonen sine muligheter til å overleve om den har hatt ei korrekt linje for å beskytte organisasjonen mot infiltrasjon og overvåkning under "normale" tilstander.

ET RIKTIG SIKKERHETSLINJE FOR NKS

Som nevnt innledningsvis har vi ingen politikk for å drive sikkerhetsarbeid idag. Det er helt nødvendig å rette opp dette, - vi må få klare retningslinjer og instruksjoner. Det er mulig at vi gjorde overslag i motsatt retning tidligere, at vi hadde et overdrevent sikkerhetsarbeid. Men jeg mener vi hadde et helt riktig utgangspunkt: hensikten var å beskytte organisasjonen (forbindelseslinjer, hvem som sitter i ledelsen på ulike nivå osv.), vi hadde en ide om at i en skjerpa situasjon ville det ikke bare dreie seg om mitt eget hode. En slapp sikkerhetspolitikk fra min side kunne føre til at andre mista hodet (bokstavelig talt) og at organisasjonen ble knust.

Jeg mener ikke at vi skal gå rundt og spele etter SIPO-agenter på hvert gatehjørne, men det er en del tiltak og regler vi bør følge, - tiltak og regler som i det minste vi gjøre det van-skelig for SIPO å kartlegge NKS. Jeg skal ikke legge fram et ferdig forslag til sikkerhetsinstruks, men ta opp noen punkter som jeg mener er hovedsaken i et fornuftig sikkerhetsarbeid.

Mange NKS-lag avholder møtene sine på seminarrom på studiestedet, dette er ikke minst

utbredt på små steder hvor forholdene er svært gjennomsløkte. Det fleste som åpner døra til seminarrommet vi forstå hva som foregår og har dermed skaffa seg den fulle oversikt over hvem som er med i laget på lærerskolen i Dal. (Det er sjølsagt ikke et hår bedre om universitetslag har møter på seminarrom sjøl om forholde på universitetene er større!) Men, vil noen innvende, vil det ikke gå fram av virksomheten vår hvem som er NKS-medlemmer. Har ikke SIPO så pass mange muligheter til å kartlegge organisasjonen at det ikke spiller noen rolle hva vi gjør. Dette er bare delvis riktig. Og det er inge grunn til å gjøre det lett for SIPO å overvåke oss. Et av de viktigste våpnene mot overvåkning er masselinja, - om vi evner å trekke med uorganiserte i arbeidet vårt, RV arbeid, KK-salg, jobbe sammen med uorganiserte i fronter o.l. Det finns mange eksempler på at dette er mulig (og det er sjølsagt viktig ut fra andre grunner enn sikkerheten). En annen god grunn til ikke å avholde møter på studiestedet er at det svært lett avslører hvordan NKS er organisert, antall lag og lagsinndeling på universitetet f. eks.

Den største trusselen mot vår egen sikkerhet er kantineslarv og uforsiktig prat på fester som forkommer kanskje mye for tida, i hvert fall på universitetet i Oslo. Det er slikt prat som avslører forbindelseslinjer og hvem som har hvilke oppgaver og verv i forbundet. Her kommer det fram hvem som sitter i DS, hvem som sitter i sentralstyret og hvilke oppgaver en har i disse organene. Er det så farlig om NKS-medlemmene veit dette? Jeg mener at vi skal gjenreise regelen om at dess mindre vi veit om slike ting dess bedre (beskytte både sitt eget og andres hoder). (EN tilføyelse: slikt slarv fungerer også sektærisk overfor uorganiserte og folk som ikke har vært med lenge nok til å fange opp s.k. "inside information"). Dette betyr ikke forbud mot å diskutere politikk i kantina og festlige samvær, men det er forskjell på å diskutere politiske saker og å prate om interne problemer, diskusjoner som går i DS, sentralstyret osv.

Kantineslarv, en trussel mot sikkerheten

STRAM OPP ORGANISASJONEN

Det viktigste sikkerhetstiltaket er å stramme opp organisasjonen, holde skjult hvem som har "nøkkelen til lenkene". Vi må skille klart mellom medlemmer og uorganiserte. Med ette mennes ikke at vi bare skal omgås hverandre, med dette menes at det må være helt klart hvem som er medlemmer av NKS. De er uholdbart å ha medlemmer som stikker innom på et møte en gang i blant og kanskje betaler kontingent annet hvert semester. Det er bare NKS-medlemmer som skal ha tilgang til internt materiell (som 4. mai o.l.) og opplysninger om interne møter og interne forhold.

Vi må skille mellom offentlige og ikke offentlige medlemmer. På alle steder hvor vi finns bør NKS ha offentlige talskvinner/menn. Dette bidrar til å markere NKS som en legitim organisasjon uten at alle medlemmene er kjent. Det er en beskyttelse av organisasjonen at det er en (el. noen) person(er) som representerer NKS i offentlige sammenhenger. I hvilke sammenhenger ikke-offentlige medlemmer kan si at de er med i NKS må vurderes konkret. Det vi må ha for øyet er at sikkerheten ikke skal stå i veien for å få ut politikken, verving til NKS, spredning av propaganda, markere oss på allmøter osv.

Organisasjonslinjene internt må bli klarere enn de er idag. Kontakt mellom lagene og DS/sentralstyret skal gå gjennom faste rutiner. Hvis det er nødvendig å gå utenom rutinene,

skal det taes kontakt med offentlige talsmenn/kvinner for disse organene eller laget's faste kontaktperson. Personer som ikke er kjente medlemmer av ledende organ skal heller ikke være kjent internt hvis ikke dette er uttrykkelig gjort klart. Vi bør heller ikke vite mer enn høyst nødvendig om andre lag enn vårt eget, det er ingen grunn til at vi skal ha oversikt over medlemmene i andre lag, når tid de har møter osv. For å oppsummere: vi må ha et sikkerhetsarbeid som avdekker minst mulig av organisasjonen både eksternt og internt. Måten vi oppnår dette på er å styrke de formelle organisasjonslinjene.

Til slutt noen ord om bruk av dekknavn og tall. I noen sammenhenger mener jeg det er helt påkrevd å bruke dekknavn, men skal vi f.eks. bruke dekknavn på lagsmøter? På alle møter hvor kjente NKSere er med bør dekknavn brukes - at kjente tryner dukker opp på et sted (kanskje flere ganger) øker sjansen for avlytting og overvåkning. Men det kompliserer sikkerhetsarbeidet om vi bruker dekknavn i noen interne sammenhenger og ikke i andre. Jeg mener at det bør

gjennomføres konsekvent i alle interne sammenhenger. Det er også en fordel om skrivne rapporter og medlemsoversikter, - i den grad slike oversikter er nødvendige (f.eks. kontingentoversikt) bare operer med dekknavn. Mht. tall er det ingen grunn til å si medlemstall høyt. Datoer for møter o.l. er også svært enkelt å avtale uten å nevne aktuelle datoer høyt. Dekknavn og forsiktighet med tall er sikkerhetstiltak som er lette å gjennomføre hvis vi først får rutine på det, - uforsiktighet/sløvhhet med slike ting gjør jobben lettere for SIPO.

En sikkerhetsinnstruks for NKS må inneholde klare retningslinjer og mer konkrete tiltak enn det jeg har streka opp her. Men jeg mener å ha pekt på mest vesnlige tingene en sikkerhetsinnstruks må ha med. Jeg vil understreke viktigheten av at all uenighet kommer fram før innstruks vedtas. Skriv gjerne innlegg til 4. mai om hva deremener, men ikke vent til ut på nyåret. Situasjonen nå er uholdbar, vi har ingen klare linjer for sikkerhetsarbeid. Arbeidet med å lage sikkerhetsinnstruks må ga raskt.

Sonja

ROT OG RARE BESLUTNINGER

Etter NKS'sommerleir i år ble det vedtatt å trykke og distribuere alle innledninger som ble holdt. Inntil for nylig trodde vi også dette sto ved lag, men tilfeldigvis fikk vi greie på at noe annet hadde skjedd. Først ble det bestemt at kun hovedinnledninga skulle nedprioriteres, alt det andre trykkes. Etter det fant "man" ut at "man" heller ikke hadde kapasitet til å trykke de andre innledningene, unntatt den fra filosofiseminaret. De andre er utsatt på ubestemt tid. Til dette har vi følgende å si:

1) Vi synes saksgangen virker slumsete og tilfeldig. Har ledende NKSere virkelig så liten oversikt over organisasjonens ressursmengde at de to måneder etter ikke kan få gjennomført noe av det de lovet i sommer?

2) Hvorfor blir ikke de involverte konferert med eller overhode informert om hva ledelsen har beslutta seg til? Da kunne de ha hørt hva vi mente og om vi var enige i de forskjellige opp og nedprioriteringene. Sjølsagt kunne de ha valgt å se bort fra våre meninger, men da hadde de i hvert fall gjort de minste man kan forlange, nemlig gitt beskjed. Dette er en alvorlig brist på demokratiet i NKS.

3) Dårlig organisatorisk grep er dårlig politisk grep. Vi synes NKSere som ikke var på leiren har krav på å kunne sette seg inn i og bli med på de forskjellige debattene som ble reist der. Dessuten har leirdeltakerne et behov for å forholde seg til det skrevne ord.

Å utsette tiltak som kan videreføre de viktige diskusjonene vi kom i gang med på leiren er ikke politisk ledende, men fungerer tvert om som ei bremse.

4) Den debatten som satte sennene i kok (positivt og negativt) var kvinnedebatten. Vi holdt innledning på kvinnepolitisk seminar. Diskusjonen om kvinns eventuelle merarbeid, kapitalisme og patriarkat har blomstra, også etter leiren, i hvert fall i Oslo NKS.

Både fordi folk er så tent på denne diskusjonen, men ikke minst pga. sakens enorme betydning politisk og teoretisk, synes vi det er horribelt å legge lokk på den. Når politisk skolerung innad har fått så høy prioritet, syns vi det er merkelig at ledelsen i NKS er så passive og lukne overfor denne debatten.

Det vi har å si er temmelig kontroversielt, men det har sjølsagt ikke noe med saken å gjøre?

Gunhild og Vanja

HVEM FATTER VEDTAK OM LEDELSENS ARBEID?

Kritikken fra Gunhild og Vanja er ikke behandla i NKS/AU, og dette innlegget står for undertegnades egen regning. Jeg er i hovedsak uenig i kritikken. Hvis Gunhild og Vanja ikke er fornøyd med svaret eller er uenige i mitt standpunkt til saken, får dere si fra, - gjerne her i 4. mai.

En sak først, det er ingen udefinert "man" som vedtar hva NKS skal utgi, det er NKS' valgte organer på ulike nivå, aktuelle i dette tilfellet er sentralstyret, sentralstyrets AU eller Oslo DS. Det har ikke vært snakk om at Oslo DS skal utgi innledningene fra sommerleiren, og "man" i denne sammenheng er ledelsen for NKS sentralt (NKS/AU).

Så til den konkrete saken. Det har ikke vært fatta vedtak i sentralstyret eller i AU om hvilke innledninger som skulle trykkes, og det er ikke noe annet organ som kan pålegge NKS-ledelsen oppgaver. Sommerleiren kan f.eks. ikke fatte vedtak om at innledningene skal utgis, - men alle (inkludert ledelsen) kan sjølsagt være enige om at det er ønskelig, at det bør være en målsetting å få gitt ut innledningene. Etter en del undersøkelser har det vist seg å være praktisk umulig å få trykt opp alle innledningene fra sommerleiren. Vi har fått mindre hjelp til kontorarbeid enn det vi trenger og det vi trodde vi skulle få tidlig i semesteret. Tidlig i høst sendte vi ut en "annonse" i NKS i Oslo hvor vi søkte etter kontorhjelp, folk som kunne delta i produksjonen av ting på lønna basis. Etter det vi har erfart har ikke etterspørselen vår nådd ut til medlemmene, den har tydeligvis stoppa opp i et eller annet ledd. Hvis vi først skal snakke om hva som er demokratisk eller ikke, må vi si at dette (meldinger som ikke når ut til medlemmene) er et alvorlig hinder for demokratiet i organisasjonen, noe denne saka skulle være et godt eksempel på.

Når ledelsen må oppsummere at vi ikke har kapasitet til å gjøre alt vi mener burde vært gjort må vi foreta politiske prioriteringer. Dette gjelder både trykking av sommerleirinnledninger versus andre oppgaver og prioriteringer mellom innledningene. Begrunnelsen for å trykke filosofinnledninga er at vi mener den kan brukes som et ledd i skoleringsopplegget for NKS som bl.a. omfatter den marxistiske filosofien som sentralstyret har pålagt oss å lage, - det er en del av NKS' plan for h-81/v-82. En av årsakene til at vi prioriterte å ikke trykke kvinneinnledninga, var at vi hadde hørt at den samme debatten skulle gå i Materialisten (dette har vist deg å være feil). Men uansett, med de ressursene vi rår over i dag, kan vi ikke trykke opp kvinneinnledninga, og det er sjølsagt uttrykk for en politisk prioritering. Vi vurderer andre oppgaver som viktigere.

Jeg har hørt at Gunhild og Vanja vil trykke innledninga si sjøl, - et utmerka tiltak som NKS sjølsagt støtter økonomisk og som vi vil bruke NKS' organisasjonskanaler til å få spredd til steder utenfor Oslo.

Så til spørsmålet om hvorfor dere ikke ble informert. Dere fikk vite om beslutninga noen dager etterat den var tatt, ad omveier riktignok, men det gir likevel ikke grunnlag for å rette kritikk mot AU fordi vi var seint ute med å si fra om beslutninga. Det er mulig vi kunne konferert med dere på forhånd, men det kunne ikke endra vårt vedtak. Vi kunne f.eks. ikke satt dere inn i helheten i AUs arbeidsplan, prioriteringer og oppgaver (bl.a. pga. sikkerheten), en oversikt som er nødvendig å ha for å kunne fatte et politisk forsvarlig vedtak.

Å SETTE LOKK PÅ DEBATTEN

Denne påstanden stiller jeg meg uforstående til. Deler av debatten går friskt i Klassekampen

hvor alle NKSere kan følge med og/eller delta.

Her i 4. mai har vi flere ganger utlært en diskusjon om kvinnepolitiske spørsmål, og vi har spaltellass både til Gunhild og Vanja og til alle andre som har meninger i denne saken. Dette peker på et stort problem i NKS: at medlemmene ikke benytter den demokratiske retten de har og plikten til å legge fram uenighet og standpunkt internt. f. eks. i internbladet, Bl. a. forsøker vi å følge opp sovjet-debatten fra sommerleiren her i 4. mai, en debatt som dreier seg om hvilke kriterier vi skal legge til grunn for å vurdere om et lands økonomi er kapitalistisk eller sosialistisk. Men det går tregt å få debattantene fra sommerleiren til å utforme standpunktene sine i et skriftlig produkt som kan spres til alle NKS-medlem-

mer.

Til slutt noen ord om oppfølging av kvinne-debatten (både fra sommerleiren og andre innfallsvinkler til den): Til neste år skal NKS avholde landsmøte hvor bl. a. NKS' handlingsprogram skal revideres. I handlingsprogrammet står et avsnitt om kvinneinndertrykking og kvinnekamp som jeg antar at Gunhild og Vanja er uenige i på bakgrunn av deres teori om kvinneundertrykkinga. Jeg utfordrer Gunhild og Vanja til å starte en diskusjon i 4. mai om hva som skal stå i NKS' handlingsprogram om kvinnepolitiske spørsmål. Dette er en utfordring om å delta i utforminga av NKS' politikk.

Mari i NKS/AU

KRITIKK TIL OSLO DS

En del forhold i bevegelsen vår er kritikkverdigg. Denne gangen skal vi ta opp et punkt som er spesielt. Det gjelder DS' behandling av DNS (studentersamfunnet i Oslo) dette semesteret. DNS blei prioritert opp på planen, - vedtatt av årsmøtet. Og det spesielle kommer nå: Det har funka!

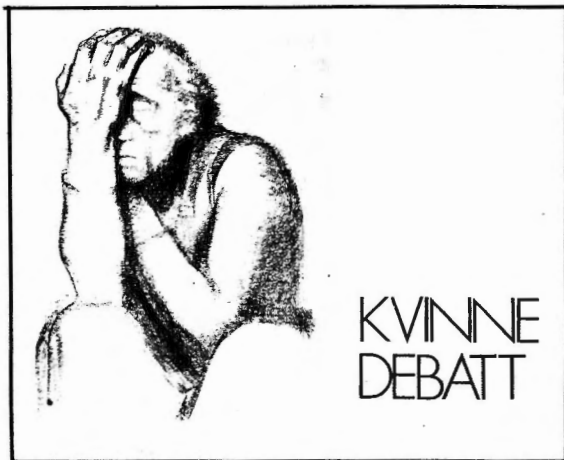
De to styrerepresentantene har fått bra oppfølging til tross for en trang fødsel. Tirsdagsforumet (Rød Fronts formøter foran DNSmøtene) fungerer jamnt og trutt (sjøl om vi godt kunne tenke oss mer interesse fra grunnplanet). DS har gjort sitt sånn at vi nå har fått grep om møtene. Videre har vi samarbeida godt med å få snekra sammen innlegg til fredagsdebattene. DKSF saken blei behandla på en måte som viser at vi er på høyde med situasjonene. Det som i utgangspunktet var lagt opp som en kritikk av Rød Front, klarte vi å snu til å bli et utgangspunkt for å få fram våre egne linjer.

Vår skepsis til Oslo DS har på dette punktet snudd seg til tillit. BRA JOBBA!

Kaspar og Vanja

Når AKP piper, skjuler DKSF

MANNLIGE "KVINNEFRONTERE"

Diskusjonen om kvinneundertrykking, kjønns-samfunn, utbytting av kvinner gjennom menn, samliv osv. er i full gang i NKS, - i alle fall i Oslo NKS. Dritbra! Spesielt varmt om hjertet er det når hankjønnene i gjengen ser ut til å delta seriøst i debatten.

Men ord er en ting, handling noe helt annet. Jeg forventer at alle de som nå engasjerer seg i emnet er villige til vise solidaritet i praksis også. Dvs. jeg ikke bare forventer, - jeg krever - for i det hele tatt å ta orda deres alvorlig.

Og hya kan så mannfolka gjøre? (Få nå ikke spader, det er ikke så mye). Dere kan f.eks. gi en støtte til den sårt trengende Kvinnefronten. Bli støttemedlem! Å være støttemedlem innebærer ingenting utenom at en blir noen kroner fattigere, dessuten at en slipper å få internbladet "Vi er mange" i posten hvis en skriver/sier fra at en ikke vil ha det. Dette må da være den enkleste måten å påta seg en del av ansvaret for kvinneundertrykkinga (evt. få bedre samvittighet?).

Jeg vil si det sånn at hvis gutta mener alvor

Jeg vil si det sånn at hvis gutta mener alvor med sin uttalte solidaritet, så vil den også st det skal eksistere en kvinneorganisasjon. En handlekraftig organisasjon trenger trenger imidlertid en solid økonomi, så la nå ikke sjansen til å gjøre noe i praksis løpe unna. Kontakt Kvinnefronten sentralt eller meld fra til nærmeste Kvinnefrontgruppe/person om at dere ønsker å være medlem.

Hvorfor ikke la det gå spurt i det, og se hvilket NKS-lag som klarer å verve flest støttemedlemmer?

Hilsen Vanja

P.S. Jenter bør sjølsagt i det minste også være støttemedlem, - men helst ordentlige medlemmer!

KKP (m-f, K.O.) ER DANNA

Kvinnernes Kommunistiske Parti, bygd på marxismen-feminismen, dannes hermed på initiativ fra pseudonymene G og V, den 26.10.81, Oslo.

ORGANISATORISK OPPBYGGING

V og G inntar foreløpig den suverene ledelse. Vi plukker demokratisk ut de personer som i kjønnskampen viser seg å være politisk ledende. V er offentlig forkvinne, og G er skjult talsman ("man" i den kjønnsnøytrale betydning, idet kjønn og person skal være ukjent). Menn har imidlertid ingen adgang til partiet.

KKP(m-f, K.O.) går mot parlamentarisme, men vil stille til neste valg som valgalliansen SKV (Sosiale Kvinners Valgallianse). Stem inn en skjult talsman på Tinget! I sin skjulte posisjon vil talsman begrense seg til å tale i Folkets røst.

I utgangspunktet kan enhver kvinne bli medlem. Ledelsen må imidlertid foreta en kadra-vurdering.

POLITISK LINJE

Som nevnt støtter vi oss til marxismen-feminismen, Kari Olsens tenkning. Dette innebærer at for å nå det kommunistiske samfunn, først må opprette kvinnernes diktatur. Dette vil bli den lange marsjen. Menn med sine objektive klasseinteresser vil prøve å gjeninnføre sine tidligere maktposisjoner, dvs. patriarkatet. Dette patriarkatet eksisterer under kapitalismen der også menn blir utbytta. Likevel har de fordele av kapitalismen fordi de har en klasse under seg. Kvinner må derfor styrte kapitalismen for å bli fri. Hovedmotsigelsen i verden går m. a. o. mellom kvinner og menn.

Det finnes rettfærdige og urettfærdige krig, - spesielt mellom kjønn. Vi støtter enhver form for rettfærdig krig, - rettfærdig mannshat.

KVINNERNES FESTIVAL!

Kjønnskampen er klassekamp fordi kjønn er en sosial klasse. Den er ikke noe dill, eller annen form for krydder i hverdagen. Dette er alvor, og den som ikke skjønner det er enten gutter (jfr. de objektive interessene) eller teite.

OM PRAKSIS

Kjønnskampen kan ikke løses med teori. Dagens taktikk og den langsiktige strategien kan streges opp i teorien, men den kan bare løses med praksis. Ved å se, holde og kjenne på ei pære kan du vite hva den er. For å endre pæra må du imidlertid ta en bit av den. For å endre kapitalismen og patriarkatet nytter det ikke bare å se, vi må bite!

LENGE LEVE KKP(m-f, K.O.)

G
Skjult talsman.

✓
Offentlig forkvinne

FOR HØY KONTINGENTSATS

VEDTAK OM HEVINGA AV KONTINGENTSATSEN FRA ET LAG PÅ UNIVERSITETET I OSLO

Vi er ikke imot økning av minstesatsen. Men slik vedtaket om økning av kontingentsatsen er blitt framsatt i laget, at enhver skal betale kr. x (sentralstyrets vedtak om normalsats, tall vil bli bytta ut fra innlegget pga. sikkerheten) dersom vedkommende ikke kan dokumentere en hard økonomi, finner vi urimelig.

Alle studenter har nemlig en hard økonomi, ergo skulle alle studenter komme i kategorien som skulle betale minstesats. Slik kontingentinntilbetaling har blitt presentert tidligere har det ikke vært et press på den enkelte til å betale mer enn minstesatsen, men vi har blitt oppfordra til å gi noe ekstra dersom vi har sett en mulighet til det. Slik har det altså vært en frivillig sak å betale mer enn minstesats, nå er det blitt framstilt som et krav at alle skal betale kr. x (normalsats), som utgjør flere prosent av vår inntekt!

Dette er en høy kontingentsats for en masse-

organisasjon, det er en høy kontingent for en såpass fattig gruppe som studenter er, og kan bli et direkte hinder for rekrutteringa.

Spørsmål til sentralstyret:

- Er det virkelig behov for kr.x pr. person for at måla sentralstyret har satt seg skal nåes?
- Dersom det er det, mener vi at budsjettet må revideres og nye ideer både på å få inn penger må brukes og at en vurderer nye metoder på å få ut politikken på rimeligere vis.

Oppsummeringsvis mener vi at NKS skal proklamere at kontingenten nå er kr (minstesats), men at folk skal oppfordres til å betale mer dersom de har råd til det.

(vedtatt mot en stemme)

KONTINGENTEN: ENESTE SIKRE INNTJEKT

SVAR PÅ VEDTAKET

Allerførst vil jeg minne om de nye kontingentsatsene. Minstesatsen er steget med kr. 50 pr. semester. Sentralstyret gjenopprettet den gamle normalsatsen. Det er viktig å merke seg at dette ikke er et nytt beløp som sentralstyret har "funnet" på, men et beløp som har eksistert og som ble praktisert for inntil 3 år siden. I de siste 3 åra har NKS sine medlemmer stort sett kun blitt informert om hvor stor minstesatsen er, slik at i praksis har minstesatsen blitt betraktet som kontingentsatsen. Resultatet har sjølsagt vært at gjennomsnittlig kontingentinngang har

ligget like rundt minstesatsen.

Dere stiller SS et spørsmål, nemlig om det er behov for kr.x pr. person for at måla SS har satt seg skal nåes, og dere sier videre at hvis det eksisterer et slikt behov så må budsjettet revideres og nye ideer for å få inn penger brukes + at en må vurdere nye metoder for å få ut politikken på rimeligere vis.

For det første:

Den økonomiske situasjonen i NKS i dag er såpass dårlig at SS sine målsettinger ikke kan settes uavhengig av budsjettet. Jeg tenker f.eks.

på antall konferanser, propaganda osv. Helt konkret så kunne det ikke avholdes sosialskolekonferanse i vår pga. økonomiske begrensninger, selv om en slikt konferanse hadde vært svært så kunstig sett i forhold til landsmøtet i FR f.eks.

Et annet eksempel på den økonomiske stoda i NKS, er at AU gjerne skulle sett at alle sommerleirinnledninger o.l. kunne trykkes opp i hefter, men slike ting er fortsatt "luksus" i NKS. (Jeg viser forøvrig til innlegg i det røde nr. av 4. mai)

Når det gjelder utgiftssida på NKS sitt budsjett så er den satt så lav som mulig. F.eks. så betaler ikke NKS leie for kontorer og telefon (noe som tidligere utgjorde relativt store poster på regnskapet), antall konferanser blir som nevnt prioritert og fastsatt ut i fra budsjettet, antall HMG fastsettes ut i fra budsjettet (et vanlig 4 siders nr. koster ca. 4000 kr.). Spørsmålet SS hele tifen må stille seg er altså: Hva har vi råd til.

Nå har det imidlertid vist seg at selv om utgiftssida på budsjettet skjæres ned til beinet, så vil NKS ha vansker med å klare seg økonomisk. Dette skyldes at mens kontingentinngangen det siste året har vært praktisk talt konstant, så har utgiftssida bare steget og steget i form av prisøkninger. F.eks. så har prisene på offentlige/kollektive transportmidler steget med ca. 20% det siste året, tilsvarende prisøkninger har vi også fått merke på trykke og portoutgifter.

Og det er altså i hovedsak disse forhold som ligger bak det vedtaket som er fattet om forhøyelse av minstesatsen og gjenoppbygging av den gamle kontingentsatsen. Det er et strengt behov for dette beløpet pr. person for at NKS skal få en tilfredsstillende og trygg økonomi.

Dere skriver at budsjettet må revideres hvis det eksisterer et behov for kr. x pr. person. Jeg håper dette svaret har fått dere til å endre oppfatning, hvis ikke bør dere komme med konkrete eksempler på hvordan budsjettet bør revideres.

Dere skriver at vi må vurdere å få ut politikken på rimligere vis. Mener dere at antall HMG skal reduseres? Jeg vil da minne dere om at

HMG er den eneste eksterne propagandaen i avisform som NKS sentralt gir ut. Det kan se ut som om denne avisa ikke er så nødvendig i Oslo der "Oppbrudd" eksisterer, men Oslo-medlemmene må ikke glemme at NKS også finnes på mindre steder og i andre byer som ikke har kapasitet til å produsere ei ekstern avis. I tillegg kommer jo også sjølsagt argumentet om nødvendigheten av en sentral propaganda.

Dere skriver også at nye ideer må taes i bruk for å få inn penger. Her mener jeg at dere gløkker en viktig ting, nemlig at NKS er en sjølberga organisasjon der det er medlemmene som sørger for at organisasjonen bærer seg økonomisk. Det er (og det har alltid vært) kontingentinngangen som utgjør hovedtyngden på inntektssida, og hele NKS sin økonomi avhenger altså av denne kontingentinngangen. Riktignok mottar NKS 3-4000 kr. pr. semester i støtte fra Samskipnaden, men denne støtten budsjetteres nå på et eget propagandabudsjett, og ikke som direkte støtte til drifta av organisasjonen.

Til slutt når det gjelder det dere sier om at kontingentsatsen er for høy for en masseorganisasjon, så er dette feil. Fagforeninger som jo også er masseorganisasjoner har ofte kontingentsatser på rundt 100 kr. pr. mndt.

Kameratslig hilsen
økonomiansvarlig i NKS

HAR DU BETALT KONTINGENTEN I HØST?

Det har kommet inn altfor lite kontingent hittil i høst. Alle lag som ikke har samla inn kontingenten må gjøre det ved første anledning. Til lagsstyrer som "sitter på" kontingent fra laget: lever pengene videre sjøl om ikke hele laget har betalt. Men husk å legg ved oversikt over hvor mange medlemmer som har betalt og hvor mange kontingenter som mangler fra laget.

ORGANISERING AV DH-STUDENTENE

Innlegget tar opp noen av de viktigste sakene som ble diskutert på en svært amputert DH-konferanse NKS har avholdt. Vi konsentrerte oss i hovedsak om linja for arbeidet vårt i DHL og organisering av DH-studentene. Konferansen fatta ingen vedtak, - jeg skal gi en oppsummering av diskusjonen (ispedd egne standpunkt) som bør danne grunnlag for en videre utarbeidelse av politikken vår.

Mht. vår generelle, utdanningspolitiske linje for DH-skolene har det ikke kommet noen større innvendinger mot innlegget som sto om DH-politikk, sgnert PB, i 4. mai i fjor høst. Dette blir derfor stående som hovedlinja vår for DH-skolepolitikk. Viktige saker som kommer i tillegg er Stortingsmelding 89 (79/80) og Stortingsmelding 45 (80/81) og hvilke konsekvenser disse meldingene får for DH-skolene. Utdanningspolitikk, konkret de to nevnte stortingsmeldingene, og studentvelferden blir de viktigste sakene fram til og på DHLs landsmøte. Disse sakene kom vi så vidt inn på uten at de ble diskutert skikkelig.

FAGORGANISERING AV STUDENTENE

Fra midten av 70-åra har staten retta stadig mer ramme angrep på studentene, både mot utdanninga vår og økonomien. Studiefinansieringa er i ferd med å forsvinne som støtteordning for utdanningssøkende, Statens lånekasse ligger nær opp til å bli en vanlig bank, - stipendandelen synker og renta er i ferd med å ta igjen vanlig markedsrente. Den eneste forskjellen blir at ungdom under utdanning kan få lån, noe som etterhvert blir vanskeligere i andre banker for vanlige folk.

Den trange økonomiske situasjonen for studenter vil også gå utover sjølve utdanninga. En

utvikling i retning deltidstudier og veksling mellom arbeid-skole tvinger seg fram fordi studentene ser seg nødt til å jobbe ved siden av studiene. Studentøkonomien vil m.a.o. påskynde gjennomføringa av DNAs utdanningspolitiske målsettinger (som mer eller mindre vil bli fulgt opp av Høyre-regjeringa). DNAs utdanningspolitikk kan kort oppsummeres i begrepet "livslag læring". Vi har i andre notater og innlegg sagt en god del om statens utdanningspolitikk og vårt syn på den, så jeg skal ikke gå videre på det her (henviser bl.a. til forrige nr. av 4. mai).

Det viktige i denne sammenhengen er å se på årsakene til at staten kan rasere studentøkonomien og høyere utdanning i raskt tempo uten stor og omfattende motstand fra studentene. Og neste punkt, - hvordan vi kan snu eller bremse den negative utviklinga. (Mitt syn er at vi ikke har noe håp om å snu utviklinga på kort sikt, men at vi må slåss for å slå tilbake angrepene). Den viktigste årsaken til at vi ikke har vært i stand til å bekjempe statens angrep er mengel på organisering. Vår kampform har alltid vært å organisere oss etter at forveringene har kommet. Vi har ingen fagforening som jobber permanent med våre faglige og økonomiske saker og heller ingen permanent organisering av studentene.

Studentenes interesseorganisasjoner står svakt, både i studentenes bevissthet, som kamporganisasjoner og som forhandlingpartnere overfor staten og andre myndigheter (vi har ikke forhandlingsrett). Tendensen er også at interesseorganisasjonenes posisjon blir svekka først og fremst ved at studentene blir sugd opp i ulike styrever, råd og komiteer som er en del av strukturen i utdanningsverket.

Studentene er uorganisert. Vår kampform er organisering rundt enkeltaksjoner.

Prinsippielt er det ingenting i veien for å være representert i disse organene, men poenget her er at studentrepresentasjonen i slike organ har økt som ledd i en politikk for skvisse ut interesseorganisasjonene våre. En god betegnelse som er blitt brukt på dette er "tvangs-demokratisering". En relevant sammenligning er en arbeidsplass hvor arbeidernes representasjon i bedriftsforsamlinga skulle erstatte fagforeninga! For noen skoleslag er situasjonen bedre enn for andre. DH-skolestudentene og DHL er blant de som står svakest.

Vi har ofte vist oss dyktige i å organisere studentene rundt enkeltaksjoner, vi har kommet kort i arbeidet med den permanente studentorganiseringa sjøl om vi etterhvert begynner å utvikle en brukbar politikk for dette området. Arbeidet med å bygge opp de uavhengige interesseorganisasjonene for studenter er den viktigste interessekampsa for NKS framover.

DISTRIKTSHØGSKOLESTUDENTENES LANDSFORBUND (DHL)

DHLs organisasjon på de enkelte skolene er DHL-utvalget. DHL-utvalget skal fungere som støtte for skolens representant i landsstyret og diskutere aktuelle DHL-saker. Det er forskjellig praksis på de ulike skolene for hvem som velger representant til landsstyret, - DHL-utvalget eller allmøtet. Den studentpolitiske

aktiviteten går gjennom studentforeninga/studentrådet som bl. a. har ansvar for å arrangere allmøter, valg til forskjellige organ og betaler kontingenten til DHL. Men studentforeninga har ingen hverken formell eller reell tilknytning til DHL.

DHLs hovedproblem er mangel på organisert grunnplan. Problemene med å organisere grunnplanet blir ytterligere forsterka på DH-skolene pga. korte studier og manglende kontinuitet i studentmassene. Vi må se på spørsmålet om lengre og mer helhetlige studier på DHene også i dette perspektivet. Men sjøl om utgangspunktet er dårlig, må vi begynne å jobbe med interesseorganisering på grunnplanet.

En lærdom vi har fra andre interesseorganisasjoner er at vi kommer svært kort hvis ledelsen ikke har ei linje for eller motarbeider alle forsøk på grunnplansorganisering. En del av arbeidet vårt må derfor bli å sikre at det velges en ny progressiv ledelse som er interessert i jobbe for studentenes interesser, på neste landsmøte. (Mer om dette i avsnittet om arbeidet fram til landsmøtet).

Første bud er å begynne å prioritere DHL. Pr. idag prioriterer NKSere og andre progressive å sitte i høyskolestyret, div. komiteer og utvalg og å jobbe i studentforeninga framfor DHL. Årsaken er vel at det synest nytteløst å jobbe i en ikke-eksisterende interesseorganisa-

sjon. Vi skal nedprioritere dette arbeidet til et minimum. Vi må også stille spørsmålet om det vil være riktig å boikotte disse organene. Som nevnt innledningsvis er hovedfunksjonen med studentrepresentasjon i disse organene å gi skinn av studentdemokrati og studentinnflytelse. Dette er i så fall ikke et prinsipielt standpunkt men et taktisk spørsmål. Siktemålet må være å øke fagforeningsbevisstheten blant studentene, det må være et middel til å styrke interesseorganisasjonen. Men en eventuell boikottlinje er foreløpig lite diskutert. Det som er helt klart, er at vi ikke skal binde opp kreftene våre i disse organene. Jeg vet at noen vil argumentere med at det gir tillit blant medstudentene at vi tar på oss verv, men det er svært kortsiktig å prioritere dette arbeidet framfor å bygge opp interesseorganisasjonen.

DHL-utvalgene/studentforeninga

Vi må ta utgangspunkt i det som finnes av "organisering" knytta til DHL på de enkelte skolene, - DHL-utvalgene. Vi må ta sikte på å bygge opp disse til en slags basisgrupper som kan trekke med mange studenter i arbeidet. En forutsetning for å oppnå resultater med dette er at DHL-utvalgene blir fungerende organ som diskuterer politikk og som gjør noe. DHL-utvalgene bør stå sentralt i aksjoner o.l.

Et spørsmål som reiser seg er hvilken status studentforeninga skal ha i forhold til DHL-utvalget. Et alternativ (som sentralstyret i DHL har diskutert) er at styret for studentforeninga blir styre for DHL-utvalget. Etter mitt syn, må dette innebære at studentforeninga legges ned, - studentforeningsstyret kan ikke fungere som ledelse for to forskjellige organisasjoner samtidig. Men det kan være riktig at DHL-utvalget og studentforeninga eksisterer side om side og fyller helt forskjellige funksjoner, - studentforeningas oppgave kan være å arrangere sosiale tilstelninger og møter om allmenpolitiske temaer, slik jeg har oppfatta at mange studentforeninger fungerer idag. Dette må diskuteres nærmere, men vi må

forsøke å komme fram til en linje på spørsmålet innen DHLs landsmøte.

Allmøtene

Vi må slåss igjennom at allmøtene skal være studentenes høyeste organ. Vår linje er at alle valg av studentrepresentanter skal foregå på allmøtet. I stortingsmeldinga om studentvelferd som kom i vår blir det foreslått at urnevalg skal gjennomføres konsekvent ved alle høyere læresteder. Dette går NKS prinsipielt imot. Dette er et nytt statlig framstøt mot studentdemokratiet, - ved å pålegge oss en spesiell valgmåte, ved å pålegge oss en minst mulig demokratisk valgordning: uten bindingsrett av representantene og uten politisk diskusjon rundt valgene. Å innføre urnevalg er en måte å knekke allmøtene fullstendig på.

Når det gjelder valg til DHL skal vi konsekvent holde på allmøtevalg. Vi bør diskutere om vi skal gå inn for at det skal vedtektsfestes at alle DHL-valg skal foregå ved allmøtevalg. Et annet spørsmål er om vi i DHL, både lokalt og sentralt skal gå inn for å boikotte urnevalg, eller om vår linje skal være at skolene sjøl bestemmer valg måte. Det som er klart er at det vil ha stor betydning i kampen om valgordninga hvilken linje og politikk DHL sentralt har. Dette er også en sak vi må få avklart vårt syn på innen landsmøtet.

Landsmøtet i DHL

Hovedsaken på landsmøtet blir å hindre at et konservativt, udugelig sentralstyre overtar DHL. (All erfaring viser at konservative styrer er udugelige). Målsettinga er ikke å fylle opp sentralstyret med NKSere (noe som ville vært umulig), men at vi får valgt inn folk som er villige til jobbe pluss folk fra oss. Den andre målsettinga vår må sjølsagt være at landsmøtet fatter en del bra vedtak om studentorganiseringa og utdanningspolitiske saker som binder sentralstyret.

Vi skal prioritere å få valgt minst en NKSer

til landsmøtet og få valgt OK uavhengige. Overfor de uavhengige må vi bruke masselinja, ha kontakt og diskutere landsmøtesaker med både før og under landsmøtet. De viktigste sakene som skal opp på landsmøtet må taes opp i DHL-utvalget eller på allmøtet og fatte vedtak som binder landsmøtedelegatene.

Det må utarbeides en konkret taktikk for de ulike plassene. Pga. det dårlige oppmøtet på konferansen fikk vi ikke diskutert dette, men vi var inne på en del momenter som kan være verdt å nevne. På DH-skolene, som andre steder, er det en viss opposisjon mot blokkpolitikken. På Rena er det f.eks. danna Grønt Gras som skal i opposisjon til fronter og blokkpolitikk. Denne motviljen mot organiserte fronter har både ei bra og ei negativ side, - den gjør det vanskeligere å bli valgt på et politisk navn (f.eks. Sos. front.) noe som kan bidra til at de politiske sakene kommer i forgrunnen. Den negative sida er at all uenighet lett blir oppfatta som parti-krangel. (En annen sak er at slik organisert opposisjon svært lett blir en ny blokk). Vi må i hvert fall ha dette i bakhodet når vi utarbeider taktikken vår.

Hovedlinja vår må være å jobbe mot samling på venstresida mot de konservative. Skillelinjene i DHL har tradisjonelt gått mellom høyre og venstresida. Vårt forhold til Sos. front vil til en viss grad bli avgjort av styrkeforholdet mellom venstre og høyre. Problemet med Sos. front navnet er som kjent at det i andre interesseorganisasjoner er knytta til partiet SV. Sentralstyret i DHL vurderer av den grunn å skifte navn (de er valgt på Sos. front-plattform).

På de ~~tilike~~ DH-skolene er Sos. front. litt forskjellig. I Stavanger er fronten mest SV-dom-inert. Om vi skal gå inn for å styrke eller nedlegge Sos. front (eventuelt skifte navn) avhenger av om det tjener de politiske målsettingene våre: å sikre at venstresida har flertall i DHL.

De politiske sakene

Disse fikk vi ikke diskutert. Men det er klart at sjølve organiseringsspørsmålet må bli en viktig sak. I tillegg kommer utdanningspolitikk og studentvelferden. Mht. utdanningspolitiske saker er Stortingsmelding 45 viktigst å sette seg inn i og ta stilling til. Det som kort kan sies om meldinga er at den legger opp til en omsrtukturering av all høyere utdanning i tråd med DH-utdanninga: korte yrkesretta kurs.

Så vidt jeg har forstått, har det vært og er det en kampsak for DHene å få lengre studier, bl.a. å få hovedfagstudium på DH-skolene. Dette vil i stor grad dreie seg om en kamp om ressurser, - om økonomiske midler. Hvis vi skal ta statens utdanningspolitikk på alvor, noe det er all grunn til, nytter det ikke å stille parolen "etterutdanning skal gis ekstra bevilgninger", vi må gå mot deltids- og etterutdanning.

Det må jobbes en god del med å utarbeide konkrete krav som vi skal stille til DH-utdanninga. Vi har allerede mye grunnlagsmateriale i de analysene som er gjort av utdanningspolitikken generelt, og linjene for utdanningspolitikk som er utarbeida av NKS.

Velferdskrav

Dette skal jeg ikke si noe om, men bare anbefale folk å skaffe seg et hefte om velferd utgitt av sentralstyret i DHL.

TIL SLUTT: Alle NKSere på DH-skolene skal diskutere dette skrevet og alle uenigheter skal taes opp med NKS sentralt. Det er helt avgjørende for arbeidet med studentorganiseringa og DHL at det blir fulgt opp på alle skolene hvor vi har folk.

Ansvarlig for DH-politikk i NKS

DE TO FØLGENDE INNLEGGENE OM SOVJET ØKONOMIEN ER FRA LEIRAVISA PÅ NKS-LEIREN PÅ DOKKA I SOMMER. KJELL OG GUNNAR (FORFATTERNE AV INNLEGGENE) HAR LOVET Å FØLGE OPP DISKUSJONEN HER I 4. MAI MED INNLEGG SOM UTDYPER STANDPUNKTENE DERES, MEN SIDEN DE IKKE HAR FÅTT FERDIG NOE NYTT TIL DETTE NUMMERET, TRYKKER VI INNLEGGENE FRA LEIREN (GUNNAR HAR SKREVET ET TILLEGG TIL SITT). DISKUSJONEN DREIER SEG IKKE BARE OM SOVJETØKONOMIEN, DET ER LIKE MYE EN GENERELL DISKUSJON OM HVILKE KRITERIER VI LEGGER TIL GRUNN FOR Å VURDERE OM ET LAND ER KAPITALISTISK ELLER SOSIALISTISK. VI OPPFORDRER BÅDE KJELL, GUNNAR OG ANDRE TIL Å FORTSETTE DISKUSJONEN I 4. MAI.

ARBEIDERKLASSEN I SOVJET ER UTBYTTA

- Og byråkratene har makta i staten. Dette har Kjersti rett i. Desverre har hun også rett i at hun ikke har oppfatta mitt hovedpoeng.

Spørsmålet som jeg stilte i innledningen og i veggavisa var:

- 1) Har Sovjet en kapitalistisk produksjonsmåte? og følgelig:
- 2) er byråkratene en kapitalistisk klasse?

På disse spørsmålene svarer Kjersti ja.

Dette er idealisme, og snur vår analysemetode trill rundt. Klasser er grupper av mennesker som står i et bestemt forhold til produksjonen under bestemte produksjonsmåter. Det nytter altså ikke å si at noen (åpenbart) bestemmer over merproduktet og så velge å kalle disse boegere slik Kjersti gjør. Man må i stedet påvise at disse har makta i en kapitalistisk økonomi, og ikke bare at har makta over en eller annen produksjonsmåte.

Jeg mener jeg har påvist at det ikke eksisterer noen slik kapitalistisk produksjonsmåte i Sovjet i dag. Det eneste spørsmålet som ble reist gjalt konkurransens betydning. Her har man delt seg i to leire:

- 1) som mener at konkurransen ikke er et vesentlig trekk ved kapitalismen, og
- 2) en som mener at det faktisk eksisterer konkurranse i Sovjet.

- 1) "Konkurransen er uvesentlig ved kapitalismen"

Disse mener at det ikke er konkurransen som er produksjonens drivkraft lenger i den monopolistiske fasen, men snarere jakten etter maksimalprofit.

Men hvorfor jager monopolkapitalisten etter maksimalprofit? - er han drevet av et profitbegjær? - en innebygd trang til å ekspandere over alle grenser? - ligger dette nedlagte menneskets natur? Slike psykologiske forklaringer blir det eneste mulige dersom man stopper den økonomiske analysen på dette nivået.

Konkurransen er nemlig bare tilsynelatende og delvis satt ut av spill ved opprettelsen av monopoler. Monopolene står i stedet i en skarp konkurransemessig motsetning til hverandre selv om de ikke produserer samme vareslag. Dersom et monopol forbruker en arbeidstid som ligger over den tiden som er samfunnsmessig nødvendig ut fra det rådende teknologiske nivået, vil straks et annet monopol søke til denne sektoren, (Jmf. whiskyprodusenten Seagrams som vil inn i Nordsjøen - selv om dette ikke er rene monopoler) og forsøke å produsere varer til en lavere pris (evt. ved underprising dersom man har mer kapital å rutte med) for å øke profitraten sin og utkonurrere det gamle monopollet. På denne måten tvinger den latente konkurransen (ikke akkumu-

lasjonsmani) kapitalismen til stadig å forbedre produksjonsprosessen.

2) "Det er konkurranse i Sovjet".

De som forfekter dette synet viser til to forhold:

A) Man viser til at det finnes konkurranse innen det private jordbruksmarkedet, og mellom denne produksjonen og den statlige jordbruksproduksjonen.

Men a) det at det finnes rester av en produksjons måte (her nærmest fuedal - enkel produksjon), er gjennomgående i alle historiske epoker. Men disse restene bestemmer ikke helheten, den bestemmes av den rådende produksjonsmåten innen industri, transport osv.

b) det eksisterer ikke konkurranse mellom privat og offentlig jordbruksproduksjon. Hele denne produksjonen er nødvendig for lav slik at alle jordbruksprodukter blir solgt. (Dersom man skal ha noe som for tiden ikke finnes på det offentlige markedet, går man til det skyhøye private).

B) Det andre argumentet skulle være at de enkelte bedriftene konkurrerte seg imellom. (Dette er AKPs "gamle" syn - se f.eks. Allern i Materialisten 5-6 1976. Seinere "teoretikere" som Per Lund har måttet forlate dette). Man henviser til at i planleggingen av de økonomiske reformene i 1965 (og utover) ble framsatt ønsket om at markedskreftene skulle få større spillerom (de enkelte bedriftene skulle kunne akkumulere kapital, samt at lønnsomhet skulle være første produksjonskriterium). Svært lite av disse bebudede reformene ble faktisk gjennomført. (Naturtlig nok da en desentralisering av makt - og dermed privilegier - sto i motstrid til de sentrale myndighetenes interesser. De ble sabotert, Krutsjov kasta - og linjene for produksjonen ble i hovedtrekk som de hadde vært før.)

Men man prøver fra sentralt hold selvfølgelig å oppmuntre til "konkurranse" - eller snarere å skjære ned arbeidstida pr. vare. Dette skjer ved at lønnsfordene bl.a. kobles sammen med det solgte volum. Men dette er ikke virksomt på grunn av planøkonomien:

Faktum er at effektiv produksjon og overoppfyllelse av planmålelene er til skade for arbeiderne (og direktørene), da neste års planmål (revidert utgave kommer hvert år) vil bli økt tilsvarende. Sett i lys av at lønnsfondets størrelse ikke avhenger av produksjonens effektivitet som sådan, men bare i forhold til planen, så står de sovjetiske arbeiderne (og direktørene) i samme stilling som akkordarbeidere under kapitalismen.

- Men dette er jo mer "psykologiske" betraktninger om angår den enkeltes personlige motiver for å produsere. Det vesentlige, nemlig å utkonurrere andre bedrifter er ikke en funksjon av bedriftens disposisjoner, men av sentrale planleggingmyndigheter. Selvfølgelig kan man logisk sett påstå at planleggingen bare er et skinn. At man planlegger slik som markedskreftene skulle tilsi. Det kan man, men man kan like godt la være. Hvorfor skulle byråkratene la en fabrikk ekspandere for så å la den "utkonurrere" en annen (legge ned fordi den er mindre effektiv når man like godt kan oppruste den gamle? (Det finnes en "kapital"). Dette er altså ingen tvingende nødvendighet men dersom det skjer er det et resultat av politisk planlegging. (Man har følgelig ytterst få eksempler på at små bedrifter vokser seg store og overtar et marked (konsentrasjon på grunnlag av konkurranse). Men det er snarere slik at det planlegges nye kjempebedrifter - som ikke har utspring i gammel kapital).

- Konkurranse er følgelig ingen drivkraft bak produksjonen.

- At Sovjet ikke er kapitalistisk står fortsatt ved lag. En motbevisning av dette mottas med takk.

Så kort til slutt om byråkratiets klassekarakter. For å besvare dette må man ha en grundigere analyse av hvordan den sovjetiske økonomien fungerer - ikke bare hvordan den ikke fungerer.

Men det blir hevdet fra AKPs hold at de sovjetiske byråkratene ikke står i noen annen stilling enn de norske administrerende direktører eller statsbyråkrater; de eier ikke produksjonsmidlene

men er allikevel borgere. Men, under kapitalis-
men vil disse likevel fungere som kapitalistenes
stedfortredere i organiseringa av steten og pro-

duksjonen.

Kjell

SOVJET ER KAPITALISTISK

Kjell meiner Sovjet ikkje er kapitalistisk. Eg
er uenig og meiner at Kjell tek feil på mange ves-
entlege punkt.

Korleis avgjere om Sovjet er kapitalistisk - om metoden.

I innlegget sitt i leiravisa, meiner eg Kjell
gjer både empiriske og dogmatiske feil. Han hev-
dar at vi må kunne påvise konkurranse mellom
enkeltkapitalistar i et sovjetisk samfunn for å
kunne snakke om kapitalisme. Han hevdar at kon-
kurransen er drivkrafta bak produksjonen - og
argumenterar mot folk som seiar at den viktig-
aste drivkrafta er jakta på profitt, idag maksi-
malprofitt.

Men konkurransen og markedet er slett ikkje
drivkrefter bak produksjonen. Marx seier i
Grundrisse: "Konkurranse, den vesentlege loko-
motor for den borgerlige økonomi, etablerer ikke
økonomiske lover, men er dens eksekutør. Uhem-
met konkurranse er derfor ingen forutsetning for
eksistensen av de økonomiske loveene, men en
følge - den framtrekelsesform som nødvendig-
heten av disse lovene realiserer seg gjennom.
Konkurransen forklarer derfor ikke disse lovene,
den lar dem komme tilsyne, men skaper dem
ikke".

Drivkrafta bak produksjonen under kapitalis-
men er jakta på profitt, idag maksimalprofitt.
Dette er heilt avgjerande å ha klart for seg.
Berre slik kan vi forstå at kapitalismen - på
grunnlag av jakta etter profitt - har utvikla seg
frå frikonkurranse til stadig sterkare integrering
av staten i økonomien - til statsmonopolkapital-
ismen. Både markedet, konkurransen, pris og

lønnsfastsetting osv. er svært forskjellig i dis-
se forskjellige epokene av kapitalismen.

Vi må forstå den statsmonopolistiske kapi-
talismen som følge av ei massiv sentralisering
og konsentrasjon av kapital.

Er statsdirigert kapitalisme umulig?

Kjell argumenterer dogmatisk når han hev-
dar at marked og konkurranse ikkje kan bli inn-
skrenka, jamvel oppheva i ein periode. Både
Engels og Marx slår klart fast at dette ikkje ber-
re er mulig - det er ei nødvendig følge av kapi-
talismens utvikling. Engels snakka i anti-Dühr-
ing bl.a. om utvikling i retning av staten som
ein reell felleskapitalist er ei nødvendig følge av
kapitalismen og at dette ikkje på nokon måte opp-
hevar kapitalismen: "det setter kapitalforholdet
på spissen". Marx seier i Kapitalen: "Kapitalen
kan vokse til ei kolossal masse i en hånd, fordi
den blir trukket vekk fra mange enkelthender. I
en gitt bransje ville sentraliseringa først nå sin
ytterste grense når alle de kapitalene som er
anlagt der er smelta sammen til en enkeltkapi-
tal. I et gitt samfunn ville denne grensa være
nådd i det øyeblikk den samla samfunnsmessige
kapitalen blir forent i en hånd, det være seg
handa til en enkeltkapitalist eller til en enkelt
kapitalist-sammenslutning."

Er dette teorien om den "organiserte kapitalis- men"?

Lenin polemiserer i si tid mot reformisten
Hilforching, som opererte med muligheten av ein
organisert kapitalisme som hadde oppheva verdi
lova og kunne bli krisefri gjennom å opprette eit

såkalte "generalkartell".

Det er viktig å vere klar over desse fallgruvene fordi det opplagt opnar for sosialdemokratisme og fredelig overgang.

Men like viktig er det å vere udogmatisk: vi må innsjå at kapitalismen i perioder faktisk kan sette marknad og konkurranse ut av kraft. Eit godt døme på dette er nazi-Tysklands krigsøkonomi. Innføringa av tvangskartellisering i 1934 betydde ei massiv statsdirigert monopolisering av industrien og statleg fastsettning av lønner og prisar, oppheva marknader og konkurranse innafor trustene og i store delar av industrien og handel.

Eit klarare døme enn nazi-Tysklands krigsøkonomi finns vel ikkje som betre kan bevise Engels tese om at "den statlege totalkapitalisten ikkje opphevar kapitalforholdet, men sett dette på spissen".

Det er klart at Kjell må få svære problem-er med å forklare kvifor nazi-Tyskland var kapitalistisk.

Ein nazist oppsimmerte etter krigen av "styring av økonomien i krig ikkje er et spørsmål om verdensanskuelse, men om hensiktsmessighet... mengler kan ikkje overlates til seg sjøl fordi det ikkje er tid til å vente til dei kanskje blir opphevd gjennom markedsøkonomisk dynamikk". Og konklusjonen til nazisten: "styringa av økonomien må vere planmessig, altomfattende og framtidsretta, hvis den vil vere den totale krigs vanskelige oppgave voksen".

Krigsøkonomiar i Sovjet

Alternativet var i 60-åra innføring av krigsøkonomi eller Lieberman-reformer. Krigsøkonomien avr ein logisk konsekvens av behovet for å kunne gjennomføre ei mer langsiktig økonomisk planlegging. I Sovjet er dette i dag gjennomført i ekstrem grad, men også i USA er krigsproduksjonen ein svært sentral del av den økonomiske planlegginga.

Men det er viktig å vere klar over at denne tendensen til å satse ensidig på krigsproduksjon

og på denne måten oppheve marked og konkurranse, ikkje opphever verdilova eller følgene av denne. Dette betyr også at på lang sikt må tendensen til å sette markedet ut av kraft i seg sjøl blei et problem fordi kapitalen må få problem med realiseringa av meirverdien. Derfor er det etter mitt syn urealistisk å tenke seg at den økonomiske utviklinga kan fortsette over lengre tid.

Krigsøkonomien fungerer i Sovjet idag som ein hemske og parasitt på den øvrige økonomien. Det er åpenbart at nettopp konsekvensen av ensidig krigsopprustning klart viser kroleis verdilova får gjennomslag i denne sovjetiske økonomien: ein frå tidligare generelt dårleg ~~økonomisk~~ produktivitet i økonomien som heilskap blir svekka ved at større delar av økonomien blir underlagt krigsøkonomien. På den eine sida er invistreling i krigsøkonomien ein nødvendighet for å unngå svære overproduksjonskriser, men på den andre sida er det ingen tvil om at krigsøkonomien bidrar til å svekke økonomien som heilhet. Invisteringa i krigsproduksjon avtar svært raskt, samtidig som folks kjøpekraft avtar svært raskt. Det er klart at krig må bli den mest sannsynlige konsekvensen av dette.

Kjell er ute av stand til å analysere denne konkrete utviklinga av den sovjetiske kapitalismen sidan han ikkje ser at ein del av detaljar viktigaste uttrykka for dette er ein massiv statlig dirigert krigsøkonomi som åpenbart må forståast som ein del av imperialistisk supermakts kamp om verdensherredømmet. Sant og seie føler eg meg litt matt når Kjell si innvending mot dette aggressive imperialistiske systemet er at "jammen det er jo klasseløst fordi det ikkje er konkurranse".

Kvifor vart ikkje Lieberman-reformene sett ut i livet? Eg trur ei av dei viktigaste årsakene var at Sovjet har blitt ei imperialistisk supermakt som var sterkt interessert i rask utbygging av våpenproduksjonen. For å kunne vere i stand til å ta igjen USA sitt forsprang var det tvingande nødvendig med ei ekstrem statsdiri-

geringav den totale økonomien. Innføring av Liberman-prinsipp i 60-åra ville betydd at den planmessige satsinga på krigsproduksjon ville blitt mykje vanskelegare å gjennomføre.

Men det er viktig å vere klar over at denne satsinga på krigsproduksjon etter ein nøyte fastsatt sentral plan, og på denne måten oppheve marked og konkurranse i stor grad ikkje oppheva verdilova eller følgene av denne. Slik eg forstår dette må det bty at på kortare eller lengre sikt må tendensen til å sette markedet ut av kraft i seg sjølv bli eit problem, bl.a. fordi borgarskapet vil få problem med realisering av miirverdien. Derfor er det etter mitt syn uralistisk at denne økonomiske utviklinga kan halde fram over lengre tid. Det er her vi må leite etter årsakene til Sovjets ekspansjonisme og ikkje i psykologiske betraktningar om Sovjet-biarane sine draumar om å gjenta Peter den store sine bravader.

Krigsøkonomien fungerer som ein parasitt på den øvrige økonomien: ein frå tidlegare dårleg produktivitet i økonomien som hellskap blir svekka ved at stadig større delar blir underlagt krigsøkonomien. Dilemmaet er: på den eine sida betyr krigsøkonomien ei reell svekking av økonomien som hellskap, på den andre sida er investering i krigsøkonomi ein nødvendighet for å unngå svære overproduksjonskriser. Folks kjøpekraft blir lavere.

Vi seier at krig blir den mest sannsynlege konsekvensen av dette fordi det er berre ekspansjon som vil kunne bidra til å løyse motseiingane i produksjonen i denne imperialistiske supermakta. Og vi ser at utgangspunktet og den viktigaste årsaken til problema er at Sovjet har alle kjennemerke på ei klassisk imperialistisk supermakt.

Er det ikkje kapitalistisk utbytting i Sovjet?

Dette er 10 000 kroner's spørsmålet. Svarer ein ja på dette som eg forstår Kjell gjer, - må vi kunne svare på kva slags utbytting det er snakk om.

Det som er åpenbart er at arbeiderklassa i Sovjet blir utbytta i ein grad ein grad som vi berre kan forstå på bakgrunn av at Sovjet er eit fascistisk land der arbeidarklassa er fratatt dei mest elementære demokratiske rettar. Det blir produsert eit meirprodukt som blir disponert av det statsmonopolistiske borgarskapet. Arbeiderklassen er fråtatt råderett over produksjonsmidla. Dei er lønslvavar og utbyttinga foregår både i den enkelte bedrift og gjennom den statsdirigerte og sentraliserte utbyttinga som styrker makta til borgarskapet på mange vis.

20 000 kroner-spørsmålet er om denne utbyttinga er kapitalistisk og om det blir produsert meirverdi og kapital. Her må vi stoppe opp og gå tilbake til utgangspunktet: Kva er kapitalisme. Vi kan ikkje definere kapitalisme ut frå om det eksisterer varebytte, finns det eit marked, f.eks. konsumvarer (dette har i dei siste åra vore relativt større i Kina), eller om det er konkurranse. Kapitalisme er ikkje ein ting, men eit forhold mellom folk. Kapitalforholdet eksisterer i eit samfunn på eit visst utviklingsnivå der det finns to faktorar: ein lønnsarbeidarklasse og akkumulerte verdier i form av pengar. Kapitalisme er eit produksjonsforhold mellom utbytta, arbeidar, og utbytteren, kapitalisten. Eksisterer dette i Sovjet i dag? Er Kjell usamd i at det finns ei herskande klasse som tilegnar seg meirproduktet til ei lønnsarbeidarklasse?

Eg må spørre om kva som er det kvalitative skillet mellom utbyttinga i Sovjet og vesten. Det er klart at det er viktige skilnader som at arbeidaren i Sovjet i hovudsak ikkje sel seg til ein privat kapitalist. Men utviklinga av statsmonopolkapitalismen og kapitalismen i vesten går i dag faktisk i samme retning som i Sovjet. I vår eigen rolege andedam har vi hatt kleppepakkar. Kraftige innskrenkingar i streikerett og forhandlingsrett. Utviklinga av utbyttingssystemet i dei statsmonopolkapitalistiske landa i vesten viser klart fleire og fleire felles trekk med utbyttinga i Sovjet. Staten får ei meir og meir sentral rolle. Dette viser klart

forb. side 8